

Anonymizované znenie

Preklad

C-526/23 – 1

Vec C-526/23

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

17. august 2023

Vnútroštátny súd:

Oberster Gerichtshof

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

13. júl 2023

Žalobkyňa:

VariusSystems digital solutions GmbH

Žalovaná:

GR vlastníčka B & G

[omissis]

Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) [omissis] vo veci žalobkyne VariusSystems digital Solutions GmbH, [omissis] Viedeň 22, [omissis] proti žalovanej GR vlastníčke B & G, Nemecko, [omissis] o zaplatenie sumy 101.587,68 eura [omissis], na základe opravného prostriedku „Revisionsrekurs“ žalovanej proti uzneseniu Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajiný súd Viedeň, Rakúsko) GZ 11 R 58/23i-16 ako súdu rozhodujúceho o opravnom prostriedku „Rekurs“ z 27. marca 2023, ktorým bolo zmenené uznesenie Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Krajiný súd pre občianskoprávne veci Viedeň, Rakúsko) z 13. februára 2023, GZ 16 Cg 131/22k-11, vydal

U z n e s e n i e:

I. Súdnemu dvoru Európskej únie sa podľa článku 267 ZFEÚ na prejudiciálne rozhodnutie predkladá táto otázka:

Má sa článok 7 bod 1 písm. b) nariadenia č. 1215/2012/EÚ o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie Brusel Ia“) vykladať v tom zmysle, že v prípade žaloby v zmluvných veciach je miestom zmluvného plnenia pre vývoj a prevádzku softvéru, ktorý bol vytvorený pre individuálne potreby objednávateľky so sídlom v členskom štáte A (tu: Nemecko), miesto

a) na ktorom dochádza k duševnej tvorbe na softvéri („programovanie“) uskutočňovanej podnikom so sídlom v členskom štáte B (tu: Rakúsko), alebo

b) na ktorom sa softvér dostane k objednávateľke, teda na ktorom ho objednávateľka spustí a použije?

II. [omissis] [prerušenie konania]

O d ô v o d n e n i e:

O I.

A. Skutkový stav

- 1 Žalujúca spoločnosť so sídlom vo Viedni vykonáva činnosť v odvetví poskytovania služieb IT. Žalovaná má sídlo v Nemecku. Žalobkyňa pre žalovanú vyvinula softvér na umožnenie vyhodnotenia testov na Covid-19 podľa požiadaviek nemeckého zákonodarcu a na použitie v nemeckých testovacích centrách. Predmetom zmluvy bol prvotný a priebežný vývoj a priebežná prevádzka softvéru v Nemecku. Účastníci konania neuzavreli žiadnu písomnú zmluvu a nedohodli sa ani na súdnej príslušnosti, ani na mieste plnenia.

2

B. Procesné argumenty účastníkov konania a doterajší priebeh konania

- 2 **Žalobkyňa** sa od žalovanej domáha zaplataenia doposiaľ nezaplatenej odmeny v celkovej výške 101.587,68 eura spolu s úrokmi za obdobie od 1. januára 2022 do 3. júna 2022. Právomoc súdu, ktorý má vo veci rozhodnúť, opiera o článok 7 bod 1 písm. b) druhú zarážku nariadenia Brusel Ia, keďže služby v zmysle zmluvy boli a mali byť podľa nej poskytnuté vo Viedni. Softvér bol prispôbený a ďalej vyvíjaný pre individuálne potreby žalovanej. Odplata bola dohodnutá za vykonaný test, čím je dlhované konkrétne plnenie. Softvér síce bol prispôbený pre použitie v Nemecku, všetky práce však boli vykonané vo Viedni.
- 3 **Žalovaná** podala námietku nedostatku medzinárodnej právomoci súdu, ktorý má vo veci rozhodnúť. Keďže predmetným plnením bolo podľa nej použitie softvéru vyvinutého podľa predpisov nemeckého zákonodarcu v Nemecku pre testované osoby v Nemecku, je pre všetky žaloby zo zmluvy relevantným miestom zmluvného plnenia sídlo žalovanej.
- 4 **Súd prvého stupňa** žalobu z dôvodu nedostatku medzinárodnej právomoci zamietol. Zmluvu, ktorú uzavreli účastníci konania, posúdil ako kúpnu zmluvu, ktorej miesto plnenia sa nachádza v sídle žalovanej v Nemecku.
- 5 **Súd rozhodujúci o opravnom prostriedku „Rekurs“** toto rozhodnutie potvrdil, avšak z iných dôvodov.
- 6 V predmetnom prípade sa nevychádza z kúpnej zmluvy o dodaní tovaru [článok 7 bod 1 písm. b) prvá zarážka nariadenia Brusel Ia], ale z „poskytnutia služieb“ v zmysle článku 7 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia Brusel Ia, keďže softvér bol prispôbený a ďalej vyvíjaný špeciálne pre individuálne potreby žalovanej a mal zodpovedať predpisom nemeckého zákonodarcu. Miesto plnenia pri poskytovaní služieb je podľa článku 7 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia Brusel Ia miesto, kde sa podľa zmluvy služby poskytnú alebo mali poskytnúť. Naopak miesto, na ktorom je služba mala vyvolávať účinky, je z hľadiska právomoci bezvýznamné. V prípade synalagmatických zmlúv je plnenie, ktoré nespočíva v peňažnom plnení, tým plnením, ktoré formuje zmluvu. Ak sa služba týka určitého miesta, ako napríklad všetky služby zamerané na určitú stavbu, potom je miestom plnenia miesto, ktorého sa služba týka, aj ak by sa služba mala poskytnúť na inom mieste. Služby, ktoré sa nevzťahujú na určité miesto, sú poskytnuté tam, kde sú plnené [omissis] veriteľovi služby. Softvér ako charakteristické plnenie, ktorý bol individuálne prispôbený nemeckým pomerom, je dostupný v Nemecku.
- 7 Proti rozhodnutiu je namierený **mimoriadny opravný prostriedok „Revisionsrekurs“**, ktorý podala **žalobkyňa** a ktorého cieľom je zrušiť uznesenia súdov nižších stupňov a nariadiť súdu prvého stupňa, aby začal konať tak, aby upustil od uplatneného dôvodu zamietnutia.
- 8 Vo svojej [omissis] **reakcii na mimoriadny opravný prostriedok „Revisionsrekurs“** **žalovaná** navrhuje, aby sa opravný prostriedok

„Revisionsrekurs“, ktorý podala protistrana, zamietol, subsidiárne, aby sa mu nevyhovelo.

C. Relevantné právne predpisy

9 Článok 7 bod 1 nariadenia Brusel Ia znie takto:

„Osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte:

1.

a) zmluvných veciach na súdoch podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby

b) na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby

- pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať;

- pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť;

c) ak sa neuplatní písmeno b), uplatní sa písmeno a);“

D. Odôvodnenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania

10 1. Tak súd rozhodujúci o opravnom prostriedku „Rekurs“, ako aj účastníci konania vychádzajú z uplatniteľnosti článku 7 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia Brusel Ia. Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) zastáva tento názor:

11 Podľa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie pojem „služba“ v zmysle článku 7 bodu 1 písm. b) nariadenia Brusel Ia predpokladá, že strana, ktorá ju poskytuje, vykonáva určitú činnosť za odmenu (okrem iných rozsudky C-533/07, *Falco Privatstiftung*; C-249/16, *Kareda*; C-196/15, *Granarolo*).

12 Vytvorenie a dodanie individuálneho softvéru, teda takého, ktorý bol vytvorený špeciálne pre osobitné potreby a zohľadňuje individuálne okolnosti a prania objednávateľa, sa – inak ako dlhodobé prenechanie štandardného softvéru na dátovom nosiči, ktorý sa klasifikuje ako kúpa huteľnej veci <pozri [omissis] Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) 5 Ob 504/96; RIS-Justiz RS0108702 [o klasifikácii v hmotnom práve]> – má považovať za takú službu <Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) 1 Ob 229/14d [o klasifikácii v hmotnom práve]>. Zmluva o vývoji softvéru, ktorej obsahom je vývoj individuálneho softvéru, sa preto má subsumovať pod pojem služby podľa článku 7 bodu 1 písm. b) druhej

zarážky nariadenia Brusel Ia <tak aj Oberlandesgericht München (Vyšší krajinový súd Mníchov, Nemecko), 20 U 3515/09, bod 39, 42; [omissis]>.

- 13 2. Miesto plnenia pri poskytovaní služieb je podľa článku 7 bodu 1 písm. b) druhej zarážky nariadenia Brusel Ia miesto, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť. Je potrebné identifikovať miesto, na ktorom mal poskytovateľ služby v zásade vykonávať svoju činnosť (Súdny dvor Európskej únie C-19/09, *Wood Floor Solutions*, bod 38). Ak sa – ako v tomto prípade – nedohodlo žiadne miesto plnenia a miesto plnenia sa nedá určiť ani podľa zmluvy, záleží na mieste hlavného plnenia (Súdny dvor Európskej únie C-19/09, *Wood Floor Solutions*, bod 40). To hovorí v prospech toho, že za miesto plnenia sa v prípade zmlúv o vývoji softvéru považuje miesto poskytnutia duševného plnenia a nie miesto spustenia a použitia softvéru <tak aj Oberlandesgericht München (Vyšší krajinový súd Mníchov), 20 U 3515/09, body 49, 51 a 52; [omissis]>.
- 14 3. Časť literatúry však zastáva názor, že vtedy, ak sa služba týka určitého miesta, ako napríklad projektové služby pre stavbu, miesto plnenia je to miesto, ktorého sa služba týka, aj keď sa poskytne na inom mieste (napríklad kancelária architekta); to platí primerane pre všetky záväzky týkajúce sa vybavenia, servisu, popredajného servisu a údržby, ktoré sa týkajú stavby [omissis]. Služby, ktoré sa nevzťahujú na určité miesto, sú poskytnuté tam, kde sú plnené veriteľovi služby[omissis].
- 15 K týmto názorom Súdny dvor Európskej únie – pokiaľ je to zrejme – doteraz nezaujal stanovisko; aj Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) nechal v rozhodnutí 4 Ob 140/18v nakoniec otvorené, či sú tieto názory záväzné. Mohli by potom, ak bol softvér vyvinutý pre použitie na určitom mieste, hovoriť v prospech toho, že za miesto plnenia sa považuje toto miesto.
- 16 4. V predmetnom prípade síce neboli
- inak ako v prípade, ktorý je základom rozhodnutia Oberlandesgericht München (Vyšší krajinový súd Mníchov), 20 U 3515/09 – zistené bližšie skutočnosti o časovej náročnosti a význame jednotlivých činností („kde bola poskytnutá aká činnosť s akým významom“ [omissis]). Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že softvér bol (ďalej) vyvíjaný a programovaný v sídle žalobkyne v Rakúsku, najmä teda duševné plnenie bolo poskytnuté v Rakúsku.
- 17 Miesto plnenia je možné predpokladať na tom mieste, na ktorom zamestnanci žalobkyne poskytli duševné plnenie, teda softvér vytvorili a ďalej vyvíjali. To by viedlo k právomoci súdu, ktorý má vo veci rozhodnúť. Proti tomu by sa však mohlo namietat, že duševné plnenie bolo určené výlučne pre nemecký trh a právne predpisy v Nemecku, ako aj individuálne potreby tam usadenej žalovanej a že duševné plnenie bez jeho spustenia a použitia nemalo samostatnú hodnotu, keďže aj žalobkyňa zdôrazňuje, že mala byť odmeňovaná za (v Nemecku) vykonaný úspešný test.

18 Nie je možné vylúčiť, že posledné uvedené úvahy vedú k predpokladu miesta plnenia v Nemecku. V prospech toho hovorí aj argument, že v konkrétnom prípade sú súdy v mieste použitia softvéru z dôvodu skutkovej a dôkaznej blízkosti, ktorá je základom cieľa právomoci súdu miesta plnenia (Generálny advokát *Saugmandsgaard Øe*, C-59/19, *Wikingerhof*, bod 32 a tam citovaná judikatúra) vhodnejšie, aby rozhodli o obsahových otázkach plnenia zmluvy.

31]5. Pre Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) preto v tejto súvislosti vzniká otázka, či pre určenie miesta plnenia v prípade služieb poskytovaných na diaľku ako v tomto prípade, je smerodajné miesto, na ktorom poskytovateľka (tu žalobkyňa) uskutočnila činnosť, alebo miesto, na ktorom bola poskytnutá služba, respektíve kde sa dostala k veriteľke (tu žalovaná).

O II.:

19 [omissis] [vnútroštátne procesné právo]

[omissis]

Viedeň, 13. júla 2023

[omissis]